

Centar za odgoj i obrazovanje "Vinko Bek"

Kušlanova 59 a, Zagreb, RH

MB 3205819, OIB 16898882733, p.p. 897, 10001 Zagreb

IBAN: HR6323900011100023454

Poštovani roditelji, dragi učenici, kolege učitelji i nastavnici,

s obzirom da smo dugi niz godina suočeni s vašim nezadovoljstvom vezanim za udžbenike za učenike s oštećenjem vida želimo vam se obratiti i informirati vas o stanju.

U Odjelu izdavačke djelatnosti na brajici i uvećanom tisku u tijeku su pripreme za novu školsku godinu.

U našem odjelu prilagođavamo udžbenike i ostale nastavne materijale (radne bilježnice, zbirke, radne listove, testove za provjeru znanja, geografske karte, atlase, lektire, bilježnice...) za slijepe i slabovidne učenike koji nastavu pohađaju u Centru „Vinko Bek“ i za slijepe i slabovidne učenike koji pohađaju redovne škole. Udžbenike tiskamo na uvećanom tisku (kompjutorska adaptacija ili adaptacija škarama ili A3) i na brajici.

Suvremeni udžbenik pun je slika, stripova, paralelnih tekstova, okvira, ubačenih napomena... Sve to nemoguće je u istom obliku i istim redoslijedom prenijeti u uvećani udžbenik ili u udžbenik na brajici. Stoga prilagodba udžbenika nikada nije puko prepisivanje ili uvećavanje, već je to proces koji uključuje puno razmišljanja, savjetovanja i kontrole. U njemu uvijek sudjeluje više osoba. U našem odjelu ih je deset, neke od njih rade i u drugim odjelima Centra. Savjetom nam pomažu i predmetni učitelji/nastavnici i edukacijski rehabilitatori.

Naš odjel trenutno priprema udžbenike za 150 učenika koji su uključeni u redovne škole u svom mjestu boravka. Neki od njih će prvi dan nastave dobiti sve udžbenike, a neki tek poneki svezak. Zašto se događa ta nepravda?

Tržištu je ponuđen velik broj raznovrsnih udžbenika i popratnih materijala. Imamo pet nakladnika, isti nakladnik ima po dva naslova po predmetu te nekoliko inačica istog naslova (udžbenik, zbirka, radna bilježnica, udžbenik za pomoć u učenju, radna bilježnica za pomoć u učenju), a većina naslova doživljava reizdanja i *popravke* prijašnjih izdanja. Sve to treba pomnožiti s osam razreda osnovne škole i desetak predmeta po svakom razredu. Na to još treba dodati udžbenike i nastavne materijale za srednje škole.

Odluku koje udžbenike trebaju naši korisnici saznajemo pred sam kraj školske godine, a škole se svake godine iznova mogu odlučiti za novo izdanje pa nam je nemoguće prije ljeta započeti prilagodbu materijala ili barem sastaviti plan prilagodbe.

Svake godine izrađujemo listu prioriteta. Najprije se adaptiraju udžbenici i popratni materijali iz predmeta koji se polažu na ispitima državne mature (hrvatski i strani jezici, matematika) onda ostali predmeti, a započinje se s izradom onog udžbenika koji treba veći broj učenika.

Sve materijale, na uvećanom tisku, u nekom od oblika prilagodbe, će prvi dan školske godine dobiti oni učenici čije smo popise potrebnih materijala dobili u svibnju ili lipnju i/ili već imamo spremne prilagođene materijale jer smo ih izradili za generaciju prije njih. Nažalost, situacija s udžbenicima na brajici je puno lošija zbog dugotrajne izrade. Ako popis potrebnih udžbenika dobijemo krajem kolovoza ili kasnije, a prijašnje generacije nisu trebale te naslove, krećemo od nule i to u vrijeme kada su već svi raspoloživi ljudi angažirani oko dodijeljenih im zadataka.

Udžbeničku politiku i strategiju vodi i razvija Ministarstvo znanosti i obrazovanja kojemu smo predlagali neka rješenja ovog problema koja bi značila promjenu udžbeničke politike i ublažavanje nepravde i neravnopravnosti naših učenika u odnosu na učenike koji nemaju problema s vidom i koji prvi dan nastave dobivaju sve potrebne udžbenike i ostale nastavne materijale.

Iako je jedna od naših usluga i opskrba učenika udžbenicima i ostalim nastavnim materijalima, u opisanim okolnostima, s obzirom na stanje na tržištu udžbenika, nismo u mogućnosti zadovoljiti potrebe svih učenika. Centar „Vinko Bek“ kao ustanova socijalne skrbi nije preuzela ulogu izdavača udžbenika za učenike s oštećenjem vida niti ima zakonsku obvezu to raditi. Naši stručnjaci, iz različitih odjela Centra, imaju kontakt sa vama - učenicima, roditeljima i učiteljima/nastavnicima, znaju vaše potrebe i daju najbolje od sebe da ih zadovolje. I nadalje ćemo ustrajati u osiguravanju što većeg broja kvalitetnih nastavnih materijala i zajedno s vama obraćati se svim institucijama koje mogu dovesti do promjene.

Zagreb, 15.6.2021.

ravnateljica Centra Vinko Bek:

Ivana Rotim

